

Slotbijeenkomst Cera IMPULS Verslag sessie “De CONNECTIE” 15 september 2022

<i>Naam traject</i>	<i>De Connectie</i>
<i>Naam spreker(s) + organisatie(s)</i>	Jozefien Stevens, Çifel Hüseyin, David 'Ramos' Joao, Nadine en Emmanuel
Korte beschrijving	
<p>De sessie start met een ervaring. Enkele sprekers leggen iets uit in een andere taal. De deelnemers proberen raden wat er is gezegd. Dit gebeurt nog een tweede of derde keer, telkens met meer gebruik van klare taal (trager spreken, handgebaren, gebruik van herkenbare of Engelstalige woorden...)</p> <p>Ook vertellen enkele sprekers met ervaring in migratie iets meer over hun persoonlijke traject en hoe zij kennismaakten met De Connectie:</p> <p>Çifel kwam 6 jaar geleden in België en was toen al zelfstandig kunstenaar (bachelor design). Zocht werk maar zijn eerste contact met de culturele sector was redelijk slecht. Nu coördineert hij het project Stadscanvas bij Fameus, waar kunstenaars taal oefenkansen krijgen en actief kunst/cultuur kunnen beoefenen. Çifel: “Er vormt zich stilaan een community van kunstenaars die naar Fameus komen, ik zie hoe de mensen in die groep groeien in hun communicatie en elkaar helpen. Ze beginnen ook te participeren aan het aanbod van andere organisaties.”</p> <p>Nadine woonde in Los Angeles en bouwde daar haar artistieke praktijk uit. Het kostte haar 10 jaar om haar weg te vinden. Toen ze in Antwerpen kwam, vond ze snel haar weg naar Fameus. Nadine liet hen weten dat ze aan alle activiteiten wilde deelnemen. Haar eerste project was een participatieve video. De vraag voor het filmpje was: hoe is het om in Antwerpen toe te komen en je weg te vinden als artiest? Nadine: “Door artiesten samen te laten co-creëren ontstaat er zoveel. Daaruit kwam het idee voor Stadscanvas. Ik heb het gevoel dat ik geliefd ben, deel ben van de familie en heel veel krijg. Als ik iets nodig heb of een vraag heb, is er altijd wel een oplossing. Ik moest 8 maanden weg door familiale omstandigheden, net op een moment dat ik zoveel relaties had opgebouwd. Ik wist dat ik zou terugkomen omdat ik hier een familie heb om naar terug te komen. Ik zoek manieren om terug te geven aan Fameus. We behandelen elkaar gewoon als mensen.”</p> <p>Toen Emmanuel in België kwam, kende hij de taal amper, waardoor hij het gevoel had helemaal opnieuw te moeten beginnen. Hij is van nature een planner, pakt graag dingen vast. Zijn moeder gaf hem als tip om niet af te wachten en zelf op zoek te gaan en kansen te creëren voor zichzelf. Hij is dan gaan zoeken (via google) naar organisaties met</p>	

zoekwoorden als 'acteur in België'. Emmanuel: "Ik heb opnieuw een plan gemaakt voor mezelf. Zo zag ik mezelf als model in 2018 en dat gebeurde ook. Ik heb een kortfilm gemaakt in 2019. Dit jaar maak ik mijn eerste dansproject. Het moeilijkste is dat ik geen plekken vind om met dansers te werken. Fameus helpt me daarbij. Het is een plek die me vleugels geeft."

Wat blijft hangen? (geleerde lessen, valkuilen)

- Flexibiliteit is vaak een probleem bij organisaties als het gaat om het spreken van een andere taal. Er is zoveel mogelijk om elkaar te kunnen verstaan, maar dan moet je flexibel zijn. Je kan lichaamstaal gebruiken, drank aanbieden, meer internationale of herkenbare woorden gebruiken (zoals professioneel, organisatie, koffie...)
- Het belangrijkste is dat we elkaar verstaan, niet welke taal we spreken. Focus op meertaligheid in plaats van anderstaligheid
- Bij Atlas kan je vormingen volgen rond divers taalgebruik. Vraagt oefening als je dat in de praktijk wil toepassen en klare taal wil gebruiken. Check www.diversiteitspraktijk.be.
- Als resultaat van het Cera Impulsprogramma maakten Atlas en Fameus een [stappenplan](#) voor het werken met artistieke nieuwkomers. Geprobeerd om een praktische leidraad te maken. Niet enkel theorie opsommen maar heel veel voorbeelden geven. Belangrijk te weten dat je met het stappenplan telkens opnieuw begint. Het werk is nooit gedaan.
- Werk met rolmodellen. Het is zoveel sterker als kunstenaars met een migratieachtergrond reclame maken voor je activiteit. Bvb met het project GEN-ZIE van Fameus gaan ze langs heel veel scholen, passeren in de klassen en nodigen leerlingen uit om deel te nemen aan de workshops. Ze nemen dan een rolmodel mee, zoals Ramos. Want hij heeft zelf nog in een OKAN klas gezeten. Zorg ook voor iemand in je team waar mensen zich mee kunnen identificeren.
- Deelnemers worden jouw visitekaartje. Laat hen zelf vertellen wat ze hebben meegemaakt. Zij gaan reclame maken voor jullie aanbod.
- Deel je netwerk en dan kan je heel veel organiseren. Bvb Stadscanvas: op 6 maanden 32 evenementen georganiseerd, gewoon door vrienden te bellen. Zeker 1x per week een evenement, 1x per maand organiseert Fameus zelf een expo van het werk van hun artiesten. De andere drie bijeenkomsten zijn bij culturele partners in Antwerpen, variatie aan concert/expo/theater/dans. Check [instagram 'Stadscanvas'](#).
- Als Fameus met hun community naar theater gaat in het Nederlands, organiseren ze altijd een voor- en nagesprek met de artiesten.
- Vertrek vanuit de noden in jouw buurt, in jouw gemeenschap. Heel veel werk wordt verricht vanuit subsidies, maar niet vanuit noden. Als mensen uit je buurt niet naar je activiteiten komt, zit het verkeerd.
- We hoeven niet afhankelijk te zijn van instituten. We kunnen de stad gebruiken als creatie- en presentatieplek.
- Superbelangrijk om een heel warme ontvangst te bieden. Zorg dat iemand zich welkom voelt.
- Fameus: we steken veel tijd in hoe we per persoon met mensen communiceren. Daar ben je bijna 1 dag per week mee bezig. Dat is niet voor elke organisatie mogelijk, maar het levert wel heel veel op. Wij gaan daar heel ver in, zoals gewoon eens vragen, hoe het met iemand gaat in whatsappje.

Samenvatting van groepsdiscussie

Er was discussie over hoe moeilijk het soms is om partners te motiveren voor een project. Je botst op veel muren. Het duurt lang om draagvlak en vertrouwen te winnen. Dat geldt voor externe partners, maar ook voor collega's in je eigen organisatie. Je botst binnen je structuren op regels en roosters. Kijk voor je aan een project of samenwerking begint binnen je organisatie kijken welk kernteam van collega's zich wil en kan engageren. Bvb Cardijnschool: "We hebben intern gezegd dat we het project pas aangaan als we een kernteam van 4 à 5 collega's hebben dat zich engageert. Want zo'n samenwerking over sectoren heen heeft wel wat gevolgen. Je moet lessenroosters aanpassen, een collega moet vervangen worden, etc. De eerste jaren in zo'n samenwerking is dat veel trekken en sleuren, maar dat loont."